

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : 19863661-20-E.10686011
Konu : İkili Mesleki Eğitim Yönergesi

31.05.2018

BAKANLIK MAKAMINA

- İlgi: a) Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.
b) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği.

İlgi (a) Kanun ile 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda değişiklikler yapılarak çıraklık eğitimi zorunlu örgün eğitim kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda hazırlanan ilgi (b) Yönetmelik, 26 Mart 2017 tarihli ve 30019 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İlgi (b) Yönetmeliğin "Çalışma takvimi" başlıklı 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında; "Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin teorik eğitimi, haftada en az bir, en fazla iki gün olacak şekilde planlanır. Ders yılı süresi 36 haftadır. Bakanlıkça uygulanan proje ve protokoller kapsamında teorik eğitim süresi, uygulanan programın özelliğine göre değişebilir. Şartların oluşması hâlinde 9 uncu sınıf alan derslerinin eğitimi mesleki eğitim merkezlerinde veya işletmelerin eğitim birimlerinde verilebilir. Bu öğrenciler, 3308 sayılı Kanun hükümlerine göre işletmelerle olan sözleşmeleri devam ettiği sürece, ücretli ve ücretsiz izin süreleri dışında öğretim yılı boyunca işletmede mesleki eğitime devam eder" hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda, işletmeler ile okul/kurumlarımız arasında imzalanacak işbirliği protokolleri çerçevesinde, özel uzmanlık gerektiren meslek dallarında sektörün ihtiyaç duyduğu kalifiye işgücünü yetiştirmek için ilgi (b) Yönetmeliğin 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği "İkili Mesleki Eğitim Programları Yönergesi" hazırlanmıştır.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde; "İkili Mesleki Eğitim Programları Yönergesi" nin yürürlüğe konulmasını olurlarınıza arz ederim.

Osman Nuri GÜLAY
Genel Müdür

Eki: Yönerge (6 Sayfa)

Uygun görüşle arz ederim.

Yusuf TEKİN
Müsteşar

OLUR
31.05.2018
İsmet YILMAZ
Bakan

MEB Beşevler Kampüsü İncitaş Caddesi
D Blok Yenimahalle/ANKARA
Elektronik Ağ: <http://mtegm.meb.gov.tr>
e-posta: mte_yayginmeslekiegitim@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: İşyeri Tabanlı Mesleki Eğitim Daire Başkanlığı
S.AKGÜL Daire Başkanı V.
Tel : (0 312) 413 30 30
Faks : (0 312) 222 63 71

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İKİLİ MESLEKİ EĞİTİM PROGRAMLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki eğitim merkezi programlarının uygulandığı mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ile sektör arasında yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde, ikili mesleki eğitim programlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, sektör ile yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde ikili mesleki eğitim programlarının uygulandığı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 7/9/2013 tarihli ve 28758 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) İkili mesleki eğitim: Mesleki eğitim merkezi programı uygulayan mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ile sektör arasında yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde yürütülen mesleki eğitimi,
- c) Oda/Birlik: 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ve 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre kurulmuş mesleki kuruluşları,
- ç) Okul: Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarını,
- d) Ortak beceri eğitim merkezi: Telafi eğitimi, ortak beceri eğitimi ve işletmelerde mesleki eğitim vermek üzere meslek kuruluşları, resmî ve özel kurum ve kuruluşlar ile okul bünyesinde kurulmuş eğitim merkezleri ve/veya birimlerini,
- e) Protokol: İkili mesleki eğitim programlarının uygulanması ile ilgili usul ve esaslar ile tarafların yükümlülüklerinin belirlendiği belgeyi,
- f) Sendika: En çok işçiyi ve işvereni temsil eden işçi ve işveren sendikalarını,
- g) Telafi eğitimi: Öğretim programlarında yer aldığı hâlde işletmelerde gerçekleştirilemeyen eğitimin tamamlanması amacıyla, başka bir işletmede, ortak beceri eğitim merkezi ya da okulda yapılan eğitimi,
- ğ) Yönetmelik: Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt Kabul

Kayıt kabul şartları

MADDE 5- (1) İkili mesleki eğitim programlarına kayıt yaptıracak öğrencilerde;

a) En az ortaokul/imam hatip ortaokulunu tamamlamış ve 19 yaşını bitirmemiş olmak,
b) Eğitim almak istediği meslek alanı/dalı ile ilgili olarak faaliyet gösteren bu Yönerge kapsamındaki bir işletme ile mesleki eğitim sözleşmesi imzalamış olmak,

c) Bünyesi ve sağlık durumunun, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesine göre girmek istedikleri meslek alanına uygun olduğunu gösterir işe giriş sağlık raporu ile belgelendirmek,

şartları aranır.

(2) Herhangi bir mesleki ve teknik ortaöğretim kurumunda eğitim ve öğretimine devam ederken ikili mesleki eğitim programlarına geçiş yapmak isteyen öğrenciler için Yönetmeliğin denklikle ilgili hükümleri uygulanır. Diğer ortaöğretim kurumlarından ayrılanlar, daha önce okuyup başarılı oldukları ortak derslerden muaf tutulurlar.

(3) Yabancı uyruklu öğrencilerin kayıtlarında Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

Sınıf açılması

MADDE 6- (1) Bir meslek alanında sınıf açılabilmesi için en az 10 öğrencinin kayıt yaptırmış olması gerekir. Bir şubedeki öğrenci sayısı 34'ü geçemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Protokol, Okulda/İşletmede Eğitim ve Sözleşme

Protokol

MADDE 7- (1) Bu Yönerge kapsamında ikili mesleki eğitim programı uygulanması için işletmeler veya bağlı oldukları oda/birlikler ile yerel düzeyde uygulamalar için mahallî mülki idare amiri, ulusal düzeydeki uygulamalar için Bakanlık arasında protokol imzalanır.

(2) Protokolde tarafların sorumlulukları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar açıkça belirlenir.

Okulda eğitim

MADDE 8- (1) Okulun tüm imkânlarından faydalanılarak, daha çok sayıda öğrenciye mesleki eğitim verilmesi esastır. Bu amaçla;

a) Okulun bina ve tesisleri bütün yıl öğretime açık bulundurulur.

b) Öğrencilerin hangi gün ve saatlerde öğrenim görecekları, işletmelerin istekleri de dikkate alınarak yıllık çalışma takviminde belirtilen esaslara göre okul müdürlüğünce planlanır. İşletmeler bu plana uymak zorundadır.

c) Eğitim programlarının içerik ve öğretim sürelerinde herhangi bir değişiklik yapmamak kaydıyla, dersler yoğunlaştırılarak okutulabilir.

ç) İkili mesleki eğitim programlarında, Yönetmeliğin 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre ikili mesleki eğitim çerçeve öğretim programları ve haftalık ders çizelgeleri uygulanır.

İşletmede eğitim

MADDE 9- (1) Eğitim birimi yetersiz olan işletmelerin istemeleri hâlinde veya meslek alanının özellikleri gereği çerçeve öğretim programlarına uygun olarak birinci yıl eğitimin tamamı okulda veya ortak beceri eğitim merkezinde verilebilir.

(2) İşletmelerde meslek eğitiminin usta öğretici/eğitici personelce verilmesi esastır. İşletmelerde istenilen nitelik ve sayıda usta öğretici/eğitici personel bulunmaması durumunda ders ücreti işletmelerce ödenmek üzere ilgili okullardan atölye ve laboratuvar öğretmenleri görevlendirilebilir.

Telafi eğitimi

MADDE 10- (1) Programlarında öngörülen uygulamalardan bir kısmının ders yılı içerisinde yapılamaması durumunda, ikinci dönemin son beş haftası içinde eksik kalan uygulamaların okulda tamamlanması amacıyla Yönetmelik hükümlerine göre yoğunlaştırılmış telafi eğitim programı düzenlenir.

Sözleşme

MADDE 11- (1) İşletmelerde mesleki eğitime başlanılabilmesi için öncelikle bu Yönerge kapsamındaki bir işletme ile Yönetmelik hükümlerine göre işletmede mesleki eğitim/staj sözleşmesi imzalanır.

(2) Sözleşmeye yazılan bilgilerin doğruluğundan, sözleşmede imzası bulunan kişiler sorumludur.

Devam devamsızlık

MADDE 12- (1) Öğrenciler, okulda ve işletmede yapılan eğitime devam etmek, işletmeler ise okul müdürlüğünce hazırlanan programa göre öğrencileri eğitim için okula göndermek zorundadır.

(2) İkili mesleki eğitim programları öğrencilerinin devam devamsızlıkları ile ilgili iş ve işlemler Yönetmeliğin mesleki eğitim merkezleri ile ilgili hükümlerine göre yürütülür.

(3) Okul ve işletmeye devamsızlık nedeniyle başarısız sayılanlar hakkında Yönetmeliğin mesleki eğitim merkezleri ile ilgili hükümlerine uyulur.

İzin

MADDE 13- (1) İşletme tarafından öğrenciye her yıl, okuldaki eğitimin yapıldığı zamanlar dışında bir ay ücretli izin verilir. Ayrıca, mazeretleri kabul edilenlere bir aya kadar ücretsiz izin de verilebilir. Öğrencinin bir yıl içinde özürsüz olarak yaptığı devamsızlıklar ücretsiz izin süresinden düşülür.

Ücret ve Sosyal Güvenlik

MADDE 14- (1) İkili mesleki eğitim merkezi programı öğrencileri hakkında, sözleşmenin geçerli olduğu sürece, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ölçme Değerlendirme ve Sınavlar

Ölçme değerlendirme

MADDE 15 –(1) İkili mesleki eğitim programlarında kayıtlı öğrencilerin, tabi tutulacakları sınavlar ve sınıf geçme ile ilgili hususlarda Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

Sınav komisyonlarının kuruluşu

MADDE 16- (1) Eğitimi yapılan her meslek alanı/dalı için; ilgili oda veya birlik tarafından sınav komisyonları oluşturulur. Bu komisyonlar; en az iki oda/birlik temsilcisi,

sendika temsilcileri ile okullarda görevli en az iki alan öğretmeninden oluşur. Her komisyon için aynı sayıda yedek üye belirlenir.

(2) Sınava katılacakların sayısının fazla olması hâlinde, sınav komisyon üyelerinin sayısı artırılabilir.

Sınav komisyonlarına temsilci isteme

MADDE 17- (1) Oda/Birlik; sınavların yapılacağı tarihten en az bir ay önce sendikalar ile il/ilçe millî eğitim müdürlüğünden sınav komisyonunda görevlendirilecek temsilcilerin isimlerini yazılı olarak ister.

Sınav komisyonlarında görevlendirme

MADDE 18- (1) Komisyonlarda görev alacak temsilciler;

- a) En çok işçiyi ve işvereni temsil eden işçi ve işveren sendikaları,
  - b) İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri,
- tarafından oda/birliğe bildirilir.

(2) Bu komisyonlarda görev alacak işletme temsilcileri ise oda veya birlik tarafından kendi üyeleri ya da üyelerinin iş yerinde çalışan usta öğretici/eğitici personel arasından seçilir.

(3) Sınav komisyonu üyeleri, iki öğretim yılı için görevlendirilir.

Sınav komisyon üyelüğinden ayrılma ve yerine yeni üye görevlendirme

MADDE 19- (1) Sınav komisyonu üyelerinin bağlı buldukları kurum ve kuruluşlardan; emeklilik, istifa, yer değiştirme ve benzeri sebeplerle ayrılmaları durumunda oda/birlik tarafından yedek üyelere görevlendirme yapılır. Yedek üye bulunmadığı durumlarda ise yerlerine yeni üyelerin bu Yönergede belirlenen esaslara göre görevlendirilmeleri sağlanır.

Sınav komisyon üyelüğünden çıkarma

MADDE 20- (1) Herhangi bir üyenin, göreve devamında sakınca görülmesi hâlinde, bağlı bulunduğu kurum/kuruluşun uygun görüşü alınarak komisyonu kuran oda/birlik tarafından üyelikten çıkarılır. Durum ilgili taraflara bildirilir.

Sınav komisyon üyelerine ücret ödenmesi

MADDE 21- (1) Sınav komisyon üyelerine, görevlerinden dolayı yapılacak ödemeler ilgili oda/birliğin mevzuatına göre kendi bütçesinden karşılanır. Ancak öğretmenlere yapılacak ödeme miktarı, 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda belirtilen ücretten az olamaz.

Sınav komisyon başkanının seçimi

MADDE 22- (1) Sınav komisyonu kendi içinden başkan ve başkan vekilini seçer. Başkan ve başkan vekili aynı üye grubundan seçilemez. Sınav komisyonu başkanlığı her sınav döneminde farklı gruba mensup bir üyeye verilebilir.

Sınav komisyonunun karar alma ve oylama yetkisi

MADDE 23- (1) Komisyon, en az üç üyenin katılımıyla karar alma yetkisine sahip olur. Sonuç, oy çokluğu ile belirlenir. Oyların eşit olması durumunda komisyon başkanının oyu belirleyicidir.

Sınav komisyonları ile ilgili çalışmalar ve sınav komisyonunun görevleri

MADDE 24- (1) Oda/birlik; okul ve sınav komisyonu ile görüş birliği içerisinde, ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak sınavlarda uygulanacak kuralları belirler, komisyon toplantıları ve görevlendirme ile ilgili iş ve işlemleri yürütür.

(2) Sınav komisyonu;

a) Sınav soruları ve cevap anahtarlarının hazırlanması,

b) Bunlarla ilgili tutanakların düzenlenmesi,

c) Sınava girecek öğrenci sayısı kadar soruların çoğaltılması,

ç) Beceri sınavları için gerekli araç gerecin hazırlanması ve sınavın başlangıcından bitişine kadar kesintisiz kamera kaydına alınması,

d) Sınavın yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi,

e) Sonuçların tutanak altına alınarak sınava ilişkin tüm evrakın oda/birlik'e teslim edilmesi,

ile ilgili görevlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.

Sınav komisyonu ile ilgili özel durumlar

MADDE 25- (1) Komisyon üyeleri; sınavların yürütülmesi ve sonuçları ile ilgili olarak denetlemeye yetkili olanlar dışında, üçüncü kişilere bilgi veremez. Aykırı davranışlar hakkında bağlı bulunduğu kurumun disiplin hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

(2) Sınavlara ilişkin evraklar ve kamera kayıtları, öğrencinin kayıtlı olduğu okul/kurum tarafından ilgili mevzuatına göre muhafaza edilir.

Sınavın yürütülmesi

MADDE 26- (1) Sınavlar, sınav komisyonunda görevli en az üç üyenin katılımı ile gerçekleştirilir.

(2) Sınava katılan adaylar; Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı/nüfus cüzdanı, sürücü belgesi veya geçerlilik süresi olan pasaport göstermek zorundadır.

(3) Adaylara, sınav başlamadan önce sınavın akışı, verilen süre, kullanımına izin verilen yardımcı araç gereçler ve genel olarak sınav kurallarına uymamanın sonuçları hakkında açıklamalar, komisyon tarafından yapılır.

(4) Beceri sınav süreci, aynı gruba mensup olmayan en az iki komisyon üyesi tarafından yürütülür. Bu üyeler komisyonca belirlenir.

Sınav kuralları

MADDE 27- (1) Sınavlarda, Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Beceri sınavlarında, Millî Eğitim Bakanlığı Önceki Öğrenmelerin Tanınması, Denklik ve Ölçme Değerlendirme İşlemleri ile İlgili Usul ve Esaslara İlişkin Yönerge ile Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Eğitim Merkezi Programları Kalfalık ve Ustalık Sınavları Uygulama Esasları hükümleri uygulanır.

Sınav sonuçlarının bildirilmesi

MADDE 28- (1) Sınav sonuçları, sınav bitiminden sonra en geç beş (5) iş günü içinde oda/birlik tarafından duyurulur.

(2) Sınav sonuçları oda/birlik tarafından öğrencinin kayıtlı olduğu okul/kuruma yazılı olarak bildirilir.

(3) Sınav sonuçlarına göre belge almaya hak kazananların belgeleri, öğrencinin kayıtlı olduğu okul müdürlüğü tarafından düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 29- (1) Bu Yönergede yer almayan hususlarda Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 30- (1) Şubat 2003 tarihli ve 2545 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İkili Mesleki Eğitim Programları Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Hâlen ikili mesleki eğitim programlarına kayıtlı öğrenciler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ikili mesleki eğitim programlarına kayıtlı olan öğrenciler, eğitime başladıkları tarihte yürürlükte olan haftalık ders çizelgeleri, çerçeve öğretim programları ve mevzuata göre öğrenimlerini sürdürürler.

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Yönerge hükümleri, 2018–2019 eğitim ve öğretim yılından geçerli olmak üzere kademeli olarak yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- (1) Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.